

INFORMACYE

REDAKCYA:
pod kierownictwem
X. Dziekana i Radcy
Jana Piotrowicza
ze Skalmierzyc.

Odpowiedzialny za re-
dakcyę: Stefan Gąsio-
rowski z Poznania.

DLA

DUCHOWIEŃSTWA KATOLICKIEGO.

WYCHODZĄ NAKŁADEM I CZCIONKAMI
DRUKARNI I KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA, POZNAŃ, ŚW. MARCIN 69.

ROZSYŁA SIĘ BEZPŁATNIE.

OGŁOSZENIA:

3/4 strony	mlk.	40,—
1/2 „	„	28,—
1/4 „	„	15,—
1/8 „	„	8,—
1/16 „	„	4,50

Dodatki podług umowy.

Przy dochodzeniu sądowem
wszelkie rabaty upadają.

Rok II.

Poznań, marzec 1914.

Nr. 6. (15)

Za zezwoleniem Władzy Duchowej.

Treść: Czy dekret o częstej Komunii św. odnosi się także i do chorych — Sprawa wyboru zawodu. — Skrzynka za-
pytań. — Zapiski bibliograficzne.

Czy dekret o częstej Komunii św. odnosi się także i do chorych?

Dla praktyki parafialnej nasuwają się tutaj nie-
zmierne trudne i ważne zagadnienia:

1. Czy wolno mi poprzestać na udzielaniu cho-
rym Komunii św. jedynie wtenczas, kiedy wo-
łają?
2. Czy właśnie w czasie i z powodu choroby
nie należy jak najbardziej troskliwie dążyć,
aby chorzy jak najczęściej przyjmowali Ko-
munie św.?
3. W jaki sposób pogodzić te teoretyczne wy-
magania z praktycznymi względami i stosun-
kami?

Odpowiedź na pierwsze dwa pytania natury
teoretycznej łatwa.

1. Choroba usuwa zewnętrzne przeszkody,
dla których ludzie zaniedbują częstszej Komunii św.
tak urojone jak i rzeczywiste.

Choroba, to dla wielu dusz jedyny czas mimo-
wolnych rekolekcyi, to środek, którym niezmierne
miłosierdzie Boże gwałtem wyrывa ludzi z wiru
życia doczesnego, z gorączkowego trybu intere-
sów, zabaw, uciech i rozrywek światowych, zajęć
zawodowych i kłopotów, stosunków i względów
towarzyskich, aby w samotnej izdebce tygodnie,
miesiące, a nieraz i lata całe przepędzać w ciszy,
skupieniu, samotności i obywać się bez tego, co
się zdawało nieodzownym warunkiem szczęścia
i życia. Z przepaści długoletnich grzesznych nałó-
gów, z bagna życia zmysłowego, z kajdan wzglę-
dów światowych, towarzyskich, kastowych i ma-
jątkowych, z zaczarowanego koła ambicji, wy-
gody, przepychu, rozkoszy idą dusze do cichej pu-
stelni lazaretów, klinik, sanatoryjów, albo zamykają
się w cichej izdebce, a przed ich oczyma otwierają
się naraz pełne grozy widoki, na wieczność, a do
uszu woła coś okropne: „Memento mori“. Na ten
widok wieczności i śmierci jakże maleje nagle uro-
jona wielkość własnego rozumu? Jak bańki my-
dlane pryskają nagle wszystkie zamiary i plany
doczesne, wszelkie uprzedzenia i powątpiewania
religijne błędną wobec strasznej rzeczywistości
śmierci.

Potęga choroby zrywa nierozzerwalne przy-
wiązania, stosunki i związki, rozdmuchuje złudne
budowy szczęścia doczesnego, łamie jak drzazgi
upór i złą wolę — a w ślad za zewnętrzną ciszą
zaczyna się powoli uciszać gwar pragnień i marzeń
i zgłębienie interesów wewnątrz duszy.

2. Choroba usuwa wewnętrzne przeszkody
do częstszego przyjmowania Komunii św.

Grzesznik, który lata całe gardził Sakramen-
tami, rozpustnicy, którzy w gorszący sposób ura-
gali prawu moralności publicznej, obojętni, oziębli,
niedowiarkowie, wszyscy oni uciekali od księdza
jak od zarazy, póty byli zdrowi. Nie było gdzie
do nich przemówić. Teraz muszą słuchać słów
kapłana, który ich odwiedzi, który się wpierw już
za nimi pomodlił, który nie przychodzi jak surowy
sędzia, ale jako miłosierny Samarytanin, dobijając
się do serca z miłością przyjaciela, pokazując mar-
ność życia ziemskiego, wabiąc urokiem życia Chry-
stusowego.

A jeżeli zdobyła się ta dusza na krok pierwszy,
najtrudniejszy, to już potrzeba tylko głosu dusz-
pasterskiego, słowa apostolskiej gorliwości i po-
wagi, aby tę duszę dotąd się ociągającą, zachęcić,
ośmielić i zapalić do przyjmowania częstszego Ko-
munii św.

I zewnątrz otacza chorego cisza i wewnątrz
powoli powstaje w duszy cisza.

A wśród tej ciszy wewnętrznej odzywa się
głos. To głos sumienia, głos Boga, wołania zgło-
dniałej duszy do Boga! Bóg porwał sobie tę duszę
ze świata, wykradł ją, jak kochanek kochankę,
uprowadził ją na samotne miejsce, aby tam do niej
przemówić; przemocą wyrwał ją z rąk uwodzi-
ciela, aby tę niewierną oblubienicę przyprowadzić
do upamiętania i odurzonych fałszywymi pozorami
miłości świata przekonać, że jest ktoś kto ją kocha
prawdziwie, kto ją prawdziwie pragnie uszczęśli-
wić, który za wzajemność jej wierną odwziedczy
się wzajemnością.

Tak więc zewnętrzne i wewnętrzne przeszkody
nikną.

Naturalnym zbiegiem okoliczności nasuwają się naglące i silnie do duszy przemawiające pobudki do częstej Komunii św.

Grożące niebezpieczeństwo śmierci, potrzeba coraz większej siły duszy wobec zanikających sił ciała, potrzeba wewnętrznych pociech dla zwyciężania duchowego zwątpienia i ogarniającego uczucia bezsilności własnej, potrzeba gorętszej wiary większej miłości, silniejszej nadziei — wszystkie te okoliczności podają duszpasterzowi liczne pobudki, które silnie może uderzyć i natarczywie walczyć z uprzedzeniami świata co do częstej Komunii św.

A zatem znajdzie duszpasterz właśnie u chorego liczne pobudki do polecenia mu częstej Komunii św.:

- a. pobudki wzięte ze względu na stan chorego obecny,
- b. pobudki wynikające ze względu na przyszłość chorego,
- c. pobudki wynikające ze względu na przeszłość chorego,
- d. pobudki wynikające ze względu na znaczenie i skutki częstej Komunii św. w ogólności a dla chorego w szczególności.

Choroba, to czas miłosierdzia Bożego, to czas udzielony właśnie do dobrego przygotowania duszy na owe wielkie pokusy i niebezpieczeństwa ostatniej walki z szatanem w chwili konania. Trzeba przede wszystkim otworzyć oczy choremu na wielkie niebezpieczeństwo owej ostatniej walki z szatanem. Właśnie bowiem to lekceważenie sobie owej ostatniej walki bywa głównym powodem owego fałszywego spokoju i obojętności. Brak zrozumienia, że Komunia św. częsta właśnie ze względu na tę ostatnią walkę jest jedynym środkiem pewnego zwycięstwa, sprawia, że się nawet i dusze pobożne i religijne nie dość poczuwają do obowiązku częstszej Komunii św. w czasie choroby. Zapewne, że i modlitwa i Ostatnie Namaszczenie Olejem św. są środkami obronnymi w tej walce ostatniej z szatanem. Ale to także pewna, że właśnie do Komunii św. są osobne łaski przywiązane, które nam w tej potrzebie są niezbędne, a mianowicie: osłabienie złych skłonności wrodzonych i skutkiem nałogu do wielkiej rozrosłej potęgi; dalej pomnożenie siły i ochoty do dobrego, co u chorego tem bardziej jest potrzebne, im więcej energii życiowej mu ubywa. Wszakże możemy choremu z własnego doświadczenia powiedzieć, jak choremu skutkiem osłabienia sił fizycznych nawet modlić się trudno. Bywają wypadki, że chorzy nie zdolni wcale myśleć, nie widzą, co się wokoło nich dzieje, a jedyną siłą, która ich całą uwagę porrywa, to nierzadko maligna, rozgorączkowana wyobraźnia, która właśnie te obrazy najżywiej wywołuje, które są w związku z najbardziej nałogowymi, albo najcięższymi grzechami chorego.

Przyjmowanie częstej Komunii św. w chorobie jest objawem nadzwyczajnej dyspozycji, dowodem wielkiej gorliwości, wielkiej wiary, zatem sama w sobie wielką zasługą.

Przyjmowanie częstej Komunii św. w chorobie jest budującym przykładem i publicznym wyznaniem tej wiary i gorliwości wobec drugich, zatem także i z tego powodu źródłem osobliwszych za-

ślug i środkiem naprawienia zgorśnień, które chorey w życiu czy to swą obojętnością, czy grzechami spowodował.

Znany mi wypadek, jak lekarz pewien, który długie lata nie uczęszczał wcale do Sakramentów św. wielkiego stał się powodem zbudowania, gdy nie poprzestając na niedawno przedtem odbytem zaopatrzeniu, z własnej inicjatywy poprosił wkrótce o Komunię św. Nawet kapłan pewien sędziwy wiele zbudował parafie, gdy widzieli, że w czasie choroby ks. wikary codziennie zanosił mu Komunię św., a zwłaszcza, gdy się dowiedziano, że razu pewnego długie bardzo godziny z anielską łagodnością i cierpliwością czekał z powodu, że ks. wikary skutkiem bardzo wielu zajęć zapomniał zupełnie o nim.

Żaś jako konieczny nieomal obowiązek wdzięczności i obowiązek naprawienia zgorznięcia trzeba polecać i nalegać na częstą Komunię św. u tych, którzy długie lata nie praktykowali wiary, albo zgorznienie dawali. Słyszysz się nieraz w orszaku pogrzebowym za trumną takich ludzi, co to długie lata zupełnej obojętności albo zgorznięcia załatwili się z Panem Bogiem jednorazowym zaopatrzeniem pewne powątpiewania, nieraz nawet, gdy się jeszcze orszak wielki duchowieństwa zjedzie na taki pogrzeb, pewne bardzo dla duchowieństwa niekorzystne uwagi. Jednorazowe zaopatrzenie w takich warunkach rzeczywiście nie daje na zewnątrz jeszcze dowodu prawdziwego nawrócenia i nie może usunąć zgorznięcia. Choć to więc niekoniecznie po chrześcijańsku, ale — psychologicznie łatwo zrozumieć owe powątpiewanie i lekceważenie.

Są więc ważne niezmiernie powody dla nas duszpasterzy, żeby częstą Komunię św. chorym usilnie zalecać.

Albo praktyczne przekonanie w naszych stosunkach w większej a może przeważnej części parafii napotyka na niezmiernie trudności. Ale w trudnych sprawach dobrze zrobić przynajmniej to, co możliwe.

Zobaczmy zatem:

Co jest możliwe w naszych stosunkach parafialnych uczynić w sprawie częstej Komunii św. chorych?

W lazaretach, klinikach i sanatoriach przedstawia się rzecz najłatwiej. Tam wystarczy ustanowić co tydzień, choć jeden dzień, w którym się stale chorym w pewnej godzinie daje sposobność przyjmowania Komunii św. Trzeba jednak dzień poprzednio zwiedzić wszystkie cele i wszystkich chorych zapytać: Czy sobie tego życzą. Sam widok tak częstego i gorliwego odwiedzania chorych, tak częstego przyjmowania Komunii św. ze strony innych chorych bardzo wiele dusz oziębłych pobudzi do uczestniczenia w Komunii św.

Trudniejsza jest rzecz z chorymi, znajdującymi się w swoich mieszkaniach prywatnych.

Jednak i tu pewne zarządzenia wielkie wydadzą korzyści.

Po parafiach miejskich zalecałoby się z ambony i drukim (np. za pomocą gazetki parafialnej, albo za pomocą rozdzielania w kościele drukowanych karteczek) ogłaszać parafianom, które dni w tygodniu zwiedza jeden z księży chorych z Panem Jezusem i zawezwać, by ci, którzy pragną przyjąć

Komunię św., poprzednio zgłosili swe adresy do biura parafialnego. Z kas brackich będzie można znaleźć środki na opłacenie doróżki albo najemnego woźnicy, który księdza ma obwozić. Taki regularny objazd chorych zachęci i obojętnych do korzystania z częstszej Komunii św., a kapłanom ułatwi nawet pracę o tyle, że nie będą tak często w dorywczy sposób molestowani do chorych. Każdy właśnie w wielkich parafiach pracujący duchowny przyzna, że mniej nagłace i mniej przeszkadzające są choćby najliczniejsze odwiedziny chorych w pewne dni i godziny oznaczone, niż owo dorywcze, ustawiczne bieganie; a doświadczenie pokaże im wkrótce jeszcze coś więcej: Oto skutkiem owych częstych objazdów, wielka część

nieprzewidzianych wypadków zniknie, bo chorzy mając pewne stałe dni oznaczone, łatwiej się zdecydują zawczasu pomyśleć o przyjęciu Sakramentów św.

Po wiejskich parafiach byłoby również ułatwieniem i dla duchowieństwa i dla ludzi, gdyby się wedle stosunków i okoliczności pewne dni z ambony wyznaczało w tym celu, aby na ten dzień zameldowano z pewnych oznaczonych miejscowości chorych, pragnących przyjąć Sakramenta św.

Takie z góry zapowiadanie pewnych stałych terminów odwiedzania chorych przyczyniłoby się na pewno do częstszego przyjmowania Komunii

Gramofony z lejkami i bez lejków nadzwyczaj czysto i wyraźnie grające

polecam w wielkim wyborze od 25.00 mk. pocz. do 300.00 mk. i wyżej. (34)

Płyty do gramofonów od 2.00 do 30.00 mk., tylko z najlepszego materiału.

Nadzwyczaj wielki repertuar słynnych śpiewaków jak: Carusa, Kochańskiej, prof. Myszygi, Homer, Farrar, Scotti i wielu innych oraz polskich pieśni i muzyki do słuchu i tańca.

Patefony bez zmiany igieł. Katalogi na gramofony i spisy płyt wysyłam na życzenie.

„Camera“ Z. Śniegocki, Poznań, ul. Rycerska 37.

Aparaty i przybory fotograficzne. Latarnie projekcyjne. Lornetki, Barometry, Lampki elektr. i zapalacze.

Hotel Royal

Czesław Świtalski.

Poznań, ul. św. Marcina nr. 38.

Telefon 2112.

Przystanek tramwajów elektr.

Pokoje urządzone z wszelkim komfortem.

Elektryczne oświetlenie.

Centralne ogrzewanie.

Łazienki etc. (39)

== Restauracya. ==

Ceny przystępne.

Stanisław Domagalski inżynier

Poznań, ulica Bismarka 8-9. Telefon 3420.

Biuro techniczne.

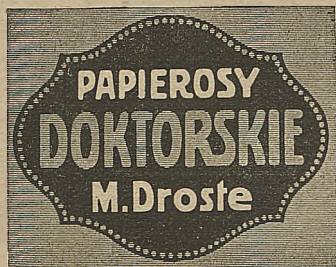
Centrale i instalacje elektryczne dla siły i światła.

Dzwonki i sygnały elektr., telefony, gromochrony.

Skład materiałów instalacyjnych.

Ogrzewanie centralne wszelkich systemów. — Centralne odkurzanie, wodociągi, kanalizacje, motory gazowe, benzynowe i spirytusowe. — Wciagi dla osób i towarów.

Machiny dla rolnictwa i przemysłu. (35)

Ostrzeżenie!

Nasza wyśmienita, nadzwyczajnym popytem ciesząca się marka (46)

Doktorskie

ulega częstokroć

naśladownictwom.

Aby ustrzedz Szanowną Publiczność od zakupu bezwartościowych falsyfikatów, upraszamy zwracać dokładnie przy zakupie na oznaczenie:

„Doktorskie M. Droste“.

Wszelkich naśladownictw należy unikać! — Prawdziwe tylko z powyższym napisem na każdym papierosie. Z najwyborniejszych tytoni tureckich.

10 sztuk 20 fen. Wszędzie do nabycia.

Fabryka papierosów „Dubec“ M. Droste.

Ścisłe hygieniczne

Ścisłe hygieniczne

św. ze strony chorych. Heby dobrego nieraz się stało, gdyby tylko choremu powiedzieć można:

„Dzisiaj ksiądz odwiedza chorych z Panem Jezusem, czy może go poprosić?”

Tak — to jest nasze przekonanie, że na sto wypadków najmniej dziewięćdziesiąt i dziewięć odpowie początkowo nieśmiało: „I owszem!” Ale niech się tylko oswoi z Jezusem raz i drugi, to już nie nieśmiało, ale z zapalem sam wołać będzie: „Poproście i do mnie!”

Dawać sposobność częstego przyjmowania Komunii św. zwłaszcza chorym — to oto nowy problem pastoralnej praktyki.

Alé nigdzie praktyka tak niemiłosiernie nie bu-

rzy teorię, jak w tej właśnie kwestyi częstej Komunii św dla chorych.

Są okolice, w których księża będą mieli trudności, bo nie będą ludzie chcieli dawać koni. Znow w innych okolicach, będzie dla księży zbyt wielką ofiarą tak często jeździć swemi końmi do chorych. Dzisiaj są wszę, gdzie tylko za drogie pieniądze można dostać koni, ba: są nawet miejscowości, gdzie wogóle z wyjątkiem wypadku konieczności, koni ludzie dostać nie mogą do chorych¹⁾. Mniemam, że w tak ważnej sprawie nie

¹⁾ Bardzo ułatwiłoby naszą pracę, gdyby do wyjazdu do chorych była osobna krypta t. zw. budka, lekka, chroniąca księdza i służbę od wiatru i zimna, od deszczu i kurzawy, wygodnie mogąca wewnątrz po-

Wydawnictwa Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Dzieła konwertyty Joergensena w polskiem tłumaczeniu.

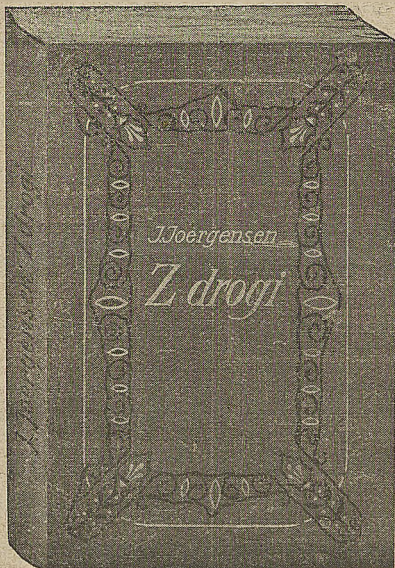
IN EXCELSIS.

(Na wysokościach.)

Za zezwoleniem autora tłumaczył
X. Ignacy Geppert.

Z licznymi ilustracyami i portretem
autora.

Cena mk. 3,50, w oprawie mk. 4,50.

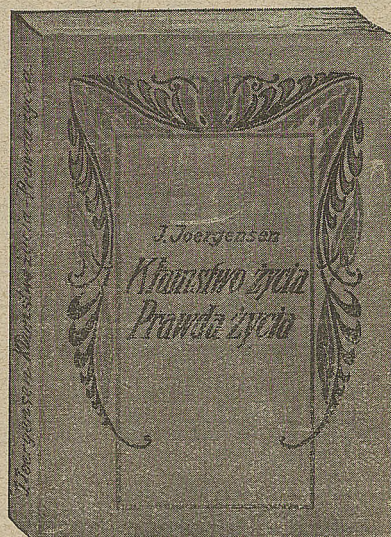

Z drogi.

Za zezwoleniem autora tłumaczył
Fr. Maurycy Wolański.

Z licznymi ilustracyami i portretem
autora.

Cena mk. 3,50, w oprawie mk. 4,50.

KŁAMSTWO ŻYCIA A PRAWDA ŻYCIA.

Za zezwoleniem autora tłumaczył
Fr. Maurycy Wolański.

Z portretem autora.

==== Cena mk. 1, —. =====

W najbliższym czasie ukażą się tłumaczenia dalszych prac tego wielkiego pisarza duńskiego. Na ukończeniu znajdują się: »Dzień Ostateczny« i »Przypowieści«.

»Naród polski w dobie obecnej niebawem się poszczycić może rozwojem swego piśmiennictwa. Utwory naszych pisarzy czyta cały świat cywilizowany. Utwory te jednak niestety nie zawsze przyczyniają się do podniesienia ducha, niekoniecznie są łącznikiem pomiędzy światem ciała a światem duszy. Coraz więcej i u nas oprawia się błoto i kał uliczny w złote ramy stylu i języka cudnego i wiesza się wysoko w obliczu całego narodu. Jednostki zdziczałe o »nagich duszach«, typ »człowieka mocnego«, »zwyrrodniałego«, bezwzględne »nadczołowieka« stąpającego po trupach, człowiek-niszczyciel i człowiek-szatan oto zbyt częste ideały, bohaterzy i Prometeusze w naszej literaturze.

Na czasie zatem jest dzisiaj więcej niż kiedykolwiek, aby przed oczy narodu stawieć »dzieje grzechu«, ale tak, jak one się przedstawiają w postaciach Joergensenowskich: w życiu Małgorzaty z Kortony, aby ludziom co z pracy rąk swoich żyją, wskazać na szczęśliwego kupca Lucchesio, aby, panom i możnym stawieć wzory w osobach cór książęcych rodów. Oby i u nas znalazł się kiedyś duch podobny do Joergensena, któryby wydobył z zapomnienia one postacie, a odtworzywszy je na tle właściwej epoki i drgającym otoczywszy życiem, stawiał je przed nami w całym blasku i wielkości — jako wzory.«

wolno nam się dać wyprzedzić w gorliwości piekarzom, rzeźnikom i handlarzom, którzy dla kieszonki objeżdżają dzisiaj wieś i folwarki. I tutaj jest jedyna droga wyjścia: z sąładek brackich opłacać konie najemne. Jeżeli odległości zbyt wielkie, można co tydzień jedną z miejscowości odwiedzić, a każdą po kolei naprzód już półtora tygodnia zapowiadać z ambony. Będzie to znów raczej ułatwienie niż utrudnienie w pastoryzacyi chorych, bo doświadczenie wykaże wnet, że wielka część tak

mieścić dwie osoby. Zamiast zwykłych latarni powozowych możnaby do niej kazać umyślnie zrobić latarnie większe oznaczone krzyżami, aby przechodnie zdala mogli poznać, że jedzie ksiądz z Panem Jezusem do chorego. Koszta takiego powozu nie są tak bardzo wielkie, a pożytek byłby wielki.

przykrych wyjazdów dorywczych upadnie całkiem, bo chorzy będą woleli korzystać zawczasu z odwiedzin kapłana.

Jest jedna jednak bardzo bolesna strona w tej sprawie. Oto będzie trudno znaleźć na tak częste wyjazdy człowieka, któryby z gołą głową chciał zwłaszcza zimą jeździć do chorych. Człowiek ten istotnie nieraz ryzykuje życie. Czyby Wysokie Władze Duchowne nie zechciały dla naszych stosunków wyrobić dyspensy, żeby woźnica mógł przynajmniej jakieś inne nakrycie głowy używać do takiej posługi np. nakrycia podobnego jakie żalobnicy noszą przy pogrzebach z odpowiednimi kłapanami na uszy? Wielu z księży kierują się epiką w praktyce i sami pozwalają nakrywać wo-

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu

Dział antykarski

poleca następujące dzieła po znacznie niższych cenach:

Bandurski Wł., X. Biskup
Jadwiga, Święta Królowa na polskim tronie
Z rycinami według obrazów Piotra Stachiewicza. Bytom 1910. Cpl. oryg.
Zamiast Mk. 15 — za Mk. 7.50.

Bayerle, B. G. Das christliche Altertum oder die kathol. Kirche in ihrem Kampfe mit den Verfolgungen u. Irrlehren. Ein vollst. Leben der Heiligen des christl. Altertums im Anschluss an die Kirchengeschichte. Berlin 1861. psk. (15.75) 5.—

Biblia, to jest księgi starego i nowego testamentu
przez Jakóba Wuyka z Wągrówca przełożone. 2 tomy.
Lwów (Jabłoński) 1840. Psk. Mk. 16.50.

Bielikowicz, A. X. Słownik polsko-laciński. 2 tomy.
Kraków 1866. str. 2072. ppł. 18.—

(Dzieło rzadkie i poszukiwane. Tytułowe karty i niektóre strony restaurowane bez uszczerbku dla tekstu.)

Brück, H. Dr. Lehrbuch der Kirchengeschichte für akadem. Vorlesungen und zum Selbststudium. 9 Aufl. hrsgb. von Dr. J. Schmidt. Münster 1906. psk. oryg. 6.50

Trzy epokowe dzieła
Kazimierza Chłędowskiego z ilustracyami:
Dwór w Ferrarze.
2 wyd. Lwów 1909. Cpl. 12.—
Rzym. Ludzie baroku.
Lwów 1912. (Wyczerpane). 20.—
Rzym. Ludzie odrodzenia.
Lwów 1909. (Wyczerpane). 20.—

Cicéron. Les livres de Cicéron de la vieillesse, de l'amitié, les paradoxes, le songe de Scipion, lettre politique à Quintus.

Trad. nouv. avec le latin revu sur les textes les plus correctes. 4 édit retouchée avec soin par M. de Barre. Paris 1776. opr. (rzadkie) 10.—

Czapiński, L. Księga przysłów, sentencji i wyrazów łacińskich, używanych przez pisarzy polskich. Warszawa 1892. 4.—

Encyklopedia powszechna S. Orgelbranda. Nowe wyd. stereotypowe. 12 tomów z 2 suplementami. Warszawa 1883—84. cpl. 45.—

Finkel, L. Marcin Kromer, historyk polski XVI wieku. Rozbiór krytyczny. Kraków 1883 str. 208. ppł. 3.—

Gfrörer, Aug. Fr. Byzantinische Geschichten. Aus seinem Nachlasse ergänzt und fortgesetzt v. Dr. J. B. Weiss. Bd. I. Geschichte Venedigs von

seiner Gründung b. z. Jahre 1084. Graz 1872. (9.—) 4.50

Gfrörer, Aug. Fr. Byzantinische Geschichten. Bd. III. Die Gesetze Basils, des Bulgarentödters. — Die Geschichte d. byzant. Kaiser und Kirche bis i. d. Zeit d. Kreuzzüge. Graz 1877. 4.—

Horatius. Metamorfosi lirica d'Horatio parafrasato e moralizato de Loreto Mattei. (Consacrata all' Augustissimo Nomo di Eleonora Gonzaga d'Austria Imperatrice. Rieti 1679. pergam. 10.—

(Jarochoowski, K.) Dzieje panowania Augusta II od śmierci Jana III do chwili wstąpienia Karola XII na ziemię polską. Poznań 1856. psk. (wyczerp.) 4.25

Kazania. Busl, G. Festtagspredigten. 3. u. 4. Aufl. Regensburg 1900. psk. oryg. 4.50

— Sonntagspredigten. 2. verb. Aufl. Regensburg 1893. ppł. 6.—

— **Chrysologus.** Eine Monatsschrift f. kathol. Kanzelberedsamkeit hrsgb. v. H. Nagelschmitt. Rocznic XIII i XIV. Paderborn 1873—74. psk. Rocznic po 3.50

— Die Kanzel. Eine homiletische Monatsschrift hrsgb. von L. Gemminger. Rocznic III. Regensburg 1869. ppł. 2.80

— **Eberhard, M. Dr.** Kanzelvorträge. Hrsgb. von Dr. A. Ditscheid. 3. Aufl. Bd. 6. Predigten u. Betrachtungen über Sonn- u. Festtagevangelien. Freiburg 1900. psk. oryg. (7.—) 3.80

— **Ehrler, J. S. Dr.** Kanzel-Reden. Bd. IV. Fastenpredigten. 3. Aufl. Freiburg 1905. 3.50

— Homilie krótkie i nauki wydane z polec. Najprzew. X. Arcyb. Fl. Stablewskiego. 2 tomy. Poznań 1906—1907. psk. oryg. (10.—) 5.50

— **Kajsiewicz, H. X.** Kazania i mowy przygodne. Paryż 1845. psk. 3.50

Kazania i Szkice

Księży Towarzystwa Jezusowego.

Tom I—III. Kraków 1898—99. Psk.

Mk. 15.—

Rzadkie i poszukiwane.

— **Maschl, Fr. X.** Ausführliche catechetische Predigten über den ganzen kathol. Katechismus in fünf Jahrgängen. 5 Bde. Regensburg 1855. psk. (27.85) 6.80

Kircherus, A. (S. J.). Mundus subterraneus in XII libros digestus. 3 editio. tomus I. Amstelodami 1678. sk. 10.—

Kolczawa, C. (S. J.). Exercitationes epicae. Traiecti ad Mosam 1722. półperg. 6.—

Krzyżanowski, St. Słownik heraldyczny dla pomocy w poszukiwaniach archeologicznych. Kraków 1879 str. 60 i XX. 7.50

żnicy głowę. Choćby użycie ekipiji takiej było uzasadnionem w takich warunkach ale brak jednolitości nieraz przykre spowoduje zaiścia. Przypominam sobie oburzenie pewnego woźnicy, gdy mu kapłan kazał odkryć głowę. Ów woźnica był człowiekiem bardzo religijnym i pobożnym, ale poprzednik owego księdza pozwalał na nakrycie głowy. Jest to punkt wielkiej doniosłości w praktyce. Warto, żeby się kompetentne sfery tą kwestyą zajęły.

Także i po stronie duchowieństwa brak w tym względzie jednolitości, bo brak autentycznej deklaracji. Jedni jeżdżą z biretem na głowie niosąc Sanctissimum, inni bez biretu, jedni w nocy jeżdżą bez latarni odpowiedniej inni ze światłem odpowiedniem.

Całe duchowieństwo byłoby za autentyczną deklaracją, albo za uzyskaniem dyspensy wdzięczna a praca duszpasterska zyskałaby na jednolitości.

W naszym klimacie, przy takich drogach i środkach komunikacyjnych, jakie panują u nas, przy tak licznych i rozległych parafiach jak u nas, najwyższe Władze kościelne pozwoliłyby z pewnością na używanie biretu. Co do latarki, przy większych odległościach zapewne także by Władze udzieliły zwolnienia, bo trzymanie jej wymaga osobnego człowieka, co nieraz niemożliwe, a kościelnego we większych parafiach naraża na zbyt wielkie i liczne niebezpieczeństwa zdrowia.

Na zbliżający się czas Pierwszej Komunii św.

polecamy jako stosowny upominek, książeczkę

Mała Nelli,

Biały kwiatek eucharystyczny

opracował X. E. Nawrowski.

8° stron 132. Cena w kartonie z złożeniem 80 fen., w oprawie całopłóciennnej mk. 1,40.

Drukarnia i Księgarni św. Wojciecha.

Chorągwie : Ornaty : Kapy

oraz wszelkie przybory kościelne

jako też zamówienia na całkowite wyprawy
przyjmuje (52)

Zakład Przemysłowy

W. Karłowska

Św. Marcin nr. 68 (dom ogrodowy).

Próby i cenniki na żądanie.

„STOWARZYSZENIE” PRZEWODNIK PRACY PRAKTYCZNEJ DLA TOWARZYSTW POLSKICH. ≡

Miesięcznik pod redakcją **Ks. Arkadyusza Lisieckiego.**

(Redakcja i ekspedycja: Poznań, Św. Marcin 69)

rozpoczyna w bieżącym miesiącu

drugi rok istnienia.

Tak jak w roczniku ubiegłym pismo to będzie i nadal rzeczywiście **praktycznym przewodnikiem pracy dla towarzystw naszych** przeznaczonym przede wszystkim dla ich kierowników.

Abonament »Stowarzyszenia« wynosi $\frac{1}{1}$ rocznie mk. 6,—, $\frac{1}{2}$ rocznie mk. 3,—, z przesyłką w opasce w obrębie Rzeszy Niemieckiej i Austro-Węgier $\frac{1}{1}$ rocznie mk. 6,75, $\frac{1}{2}$ rocznie mk. 3,40.

Urzędy pocztowe w Niemczech przyjmują przedpłatę.

Skład Główny na Królestwo Polskie i Cesarstwo Rosyjskie znajduje się w księgarni nakładowej **M. Szczepkowskiego w Warszawie.**

Cena rocznie 3,— rb., z przesyłką rb. 3,60.

Rocznik pierwszy, o ile zapas starczy, oddajemy po mk. 6,— wyłącznie kosztów przesyłki. — Pojedyncze zeszyty z rocznika pierwszego po 50 fen.

DRUKARNIA I KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA W POZNANIU.

SPRAWA WYBORU ZAWODU.

Wiele jest sposobów pracy nad młodzieżą; obecnie coraz więcej zwraca się uwagę na sprawę wyboru zawodu chłopców i dziewcząt opuszczających szkołę. Przynajmniej od tej ważnej chwili, w której dzieci szkołę opuszczają, powinna się praca nad młodzieżą rozpocząć, a właściwie nawet już pół roku lub nawet cały rok przedtem. Chwila opuszczenia szkoły nadaje nieraz kierunek całemu późniejszemu biegowi życia młodzieży.

Stąd największą troską rodziców przedewszystkiem a także duszpasterzy, wychowawców, i wogóle społeczeństwa powinno być czuwanie nad tem, aby dzieci jaknajrychlej wybrały sobie odpowiedni zawód. Od przystosowania zawodu do

uzdolnienia fizycznego, umysłowego, moralnego młodzieńca zależy w wielkiej mierze jego dalsze prowadzenie i wychowanie, szczególnie gdy i pracodawca i jego pomocnicy są rzetelni i uczciwi. Tegoroczny list pastny pasterski na to również zwraca uwagę.

Systematycznie zajęto się sprawą wyboru zawodu szczególnie w południowych Niemczech już od kilku lat. W naszych dyecezyach zeszłego roku podobną pracę zapoczątkowano z rozporządzenia Władzy Duchownej; niestety u nas zawsze są jeszcze specjalne trudności.

Wszędzie przy dobrej woli wiele społeczeństwo w tym względzie uczynić może. Na razie podajemy kilka najkonieczniejszych wskazówek:

Z zapowiadzanego wydawnictwa wyboru powieści **KAROLA DICKENSA** pod redakcją Prof. A. Mazanowskiego ukazał się obecnie tom pierwszy p. t.

Świerszcz za kominem

Powieść ozdobiona czterema rycinami ówczesnych artystów.

Cena mk. 1,60.

W druku i na ukończeniu znajdują się tomy dalsze i to: Tom 2, 3 i 4 **Dombi i syn.** Tom 5 **Walka życia.** Tom 6 i 7 **Wielkie nadzieje.**

Wydawnictwo Drukarni i Księgarni św. Wojciecha.

Z zapowiadzanego wydawnictwa wyboru powieści **HENRYKA CONSCIENCE'a** ukazał się obecnie tom pierwszy p. t.

Ubogi szlachcic

Powieść ozdobiona czterema rycinami.

Cena mk. 1,—.

W druku i na ukończeniu znajdują się tomy dalsze i to: Tom 2 **Pamiętny rok.** Tom 3 **Szczęście w bogactwie.**

Kierownikom bibliotek na wydawnictwo to zwracamy szczególną uwagę.

Wydawnictwo Drukarni i Księgarni św. Wojciecha.

IRY (Stablewska.)

Powieści dla ludu

TREŚĆ: Piotr i Jagna-Bandurkowie. — Jak się pan Amandus Fifirkowski zaręczył? — Kasia, wspomnienia o mojej matce. — Marya Aniela, opowiadanie z krwawych dni 1831 r. — Listy Marysi do Antka.

80 Stron 269. Cena mk. 1,50. — W opr. mk. 2,—.

Książka ta zasługuje na to, ażeby znalazła wstęp do każdej biblioteki ludowej.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

S. Centowski

Poznań, pl. Wilhelmowski 8, I ptr.
Tel. 5170. (obok Banku Włościańskiego) Tel. 5170.

Magazyn wykwintnej garderoby męskiej
na miarę.

Specyalność: Rewerendy, płaszcze we wszystkich fa-
sonach, czamarki, futra, kamizelki futrzane i t. p. dla
Przewielebnego Duchowieństwa.

Wielki wybór materyałów krajowych i zagranicznych
pierwszorzędnej jakości, modny krój, wzorowe wykonanie,
(44) ścisła punktualność i ceny umiarkowane.

1. Wiele zdziałać tutaj może prasa przez umieszczanie, przedrukowanie podobnych artykułów, ukazujących się w pismach społecznych, zawodowych.
2. We wszystkich towarzystwach, bractwach powinno się wygłaszać wykłady o tych sprawach. Materiałów do odczytów i wykładów jest dosyć.
3. W jednym z pism poznańskich domagano się odezwy w sprawie wyboru zawodu. Otóż taka odezwa istnieje, wydała ją już zeszłego roku Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży w Poznaniu. Odezwę tę należałoby jak najwięcej rozpo-

wszechnić. Napisana jest dla rodziców i zawiera wszelkie potrzebne wskazówki.

4. Poradnik dla wybierających zawód także istnieje w języku polskim. Napisał go p. D. Królikowski p. t. Czem będzie mój syn? nakładem księgarni Cybulskiego w Poznaniu. (Cena 1.20 mk.)

Wszędzie zwrócić musimy uwagę na to, że warunki zawodów zmieniają się co rok i prawie w każdej miejscowości są inne. Wiele doświadczeń praktycznych mają kierownicy towarzystw młodzieży, organizacje handlu i przemysłu.

Wszystkim tym, którzyby chcieli ważnej tej kwestyi wyboru zawodu poświęcić uwagę, podajemy jeszcze następującą literaturę:

Wyszły co tylko w nowem wydaniu
długo wyczerpane

Krótkie homilie i nauki

wydane z polecenia

Najprzewielebniejszego X. Arcybiskupa
Fl. Stablewskiego.

3 tomy.

Cena mk. 9, —.

W opr. półskórkowej (półfranc.) mk. 14, —.

**Wydawnictwo
Drukarni i Księgarni św. Wojciecha.**

(Do nabycia za pośrednictwem każdej
księgarni.)

Nowość!

Nowość!

Gdzie prawda?

Część II.

listy przyjacielskie.

**O najżywotniejszych sprawach
religii, historii i kultury.**

Napisał **Prawdomir.**

Cena mk. 1,75, w kartonie mk. 2, —.

(Część pierwsza tego dzieła w nowem
wydaniu znajduje się obecnie w druku.)

**Wydawnictwo
Drukarni i Księgarni św. Wojciecha.**

Najstarsza i największa polska fabryka wyrobów z marmuru, granitu i piaskowca.

ZAKŁAD KAMIENIARSKI ARTYSTYCZNO - RZEŹBIARSKI.

Pomniki, krzyże, nagrobki.

Figury Świętych Pańskich oraz **filary** z kamienia, odpornego na działanie powietrza.
Kraty z kutego żelaza oraz filarki tak kamienne jako też żelazne i łańcuchy do ogrodzeń grobów.

Wszelkie materiały budowlane.

S. Michalski & Ska dawniej **A. Krzyżanowski**

Rok zał. 1837.

POZNAŃ

Telefon 3504.

Główny skład i kantor przy ulicy Wilhelmowskiej 19. — Fabryka przy Tamie Garbarskiej 25/28.

Wszelkie w zakres naszego przedsiębiorstwa wchodzące prace wykonujemy akuracie i po niskich cenach.

Kosztorysy i rysunki bezinteresownie.

a) Jak pracować w towarzystwach młodzieży? Z polecenia komisji redakcyjnej Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży w Poznaniu wydał X. St. Grzęda. Poznań 1914. Czcionkami i nakładem Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu (191 stron, cena 2.40 mk. brosz.).

W artykułach: „Przygotowanie młodzieży poniżej lat 14 do towarzystw” i w artykule: „Sprawa wyboru zawodu” znajdzie każdy dostateczny materiał.

b) S. Bendlewicz: Które zawody przemysłowe obiecujące powodzenie są u nas mało reprezentowane. Poznań. (Cena 10 fen.)

c) O powołaniu i wyborze zawodu, wykład dla rodziców w miesięczniku „Stowarzyszenie” Poznań, Księgarnia św. Wojciecha rok 1913 zeszyt I.

Odezwy w sprawie wyboru zawodu nabyć można (3 egz. 10 fen., 50 egz. 50 fen.) w Sekretaryacie jeneralnym Związku Towarzystwa Młodzieży pod adresem:

X. W. Adamski,
sekretarz jeneralny
Związku Towarzystw Młodzieży
Poznań, ul. Łazarza 15. (Łazarusstr. 15.)

Dla kierowników Bractwa Matek Chrześcijańskich

polecamy

Prace ś. p. X. Lic. A. Jaskulskiego.

(Wydawnictwa Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.)

Konferencje dla użytku na zebraniach Bractwa Matek Chrześcijańskich. 8° str. 262. Cena w oprawie całopłóciennnej mk. 2,50.

O wychowaniu. Nauki dla Matek Chrześcijańskich. Z papierów pośmiertnych zebrał X. Stan. Okoniewski 8° str. XI i 311. Cena mk. 3,60. W oprawie mk. 4,50.

Matka chrześcijańska. Przewodnik dla Arcybractwa Matek Chrześcijańskich. Wydanie szóste. 16° str. 163. Cena w oprawie 50 fen.

Ustawy Arcybractwa Matek Chrześcijańskich pod wezwaniem M. Boskiej Bolesnej (wraz z świadectwem przyjęcia). 100 sztuk mk. 2,—.

Forma przyjęcia do Bractwa Matek Chrześcijańskich (objaśnienia i instrukcje dla przystępujących). 100 sztuk 30 fen.

„Dajcie mi zastęp prawdziwie pobożnych matek a odnowię oblicze ziemi” — powiedział swego czasu wielki papież Pius IX. Takie matki wychować sobie możemy właśnie w stowarzyszeniach Matek Chrześcijańskich; przez nie zaczniemy naprawę porządku społecznego u fundamentu: u dzieci, w rodzinie.

Pouczone na zgromadzeniach miesięcznych, uświęcone łaską Bożą matki w naszych parafiach będą uszlachetniały i uświęcały rodziny swoje i stworzą nowe pokolenie, które stanie się pociechą Kościoła św. i chlubą ojczyzny naszej.

Zgromadzenie »Stowarzyszeń M. Chrześc.« w każdej parafii i działanie potem przez nie na rodziny, uważać należy za najodpowiedniejszy i najdzielniejszy środek do odrodzenia całego społeczeństwa i do wskrzeszenia w niem życia religijnego.

„Nasz Przewodnik“
Miesięcznik ilustrowany dla dzieci
Pisemko abstynenckich bractw dziecięcych
pod redakcją Ks. H. Szumana.

25 egz. już z przesyłką — rocznie 7,50 mk. (10 Kor., 5 rb., 2 1/2 dol.)
Jeden egz. na rok 30 fen., z przes. 70 fen. (75 hal., 45 kop., 25 ct. amer.)

Zamówienia i należność pod adr.: (49)

„Nasz Przewodnik” Poznań, Piekary (Bäckerstr.) 20/21.

»Nasz Przewodnik« pozyskał zaraz w pierwszym roku istnienia (1913) abonentów stałych 10 000.

Cygara i papierosy

w jak najlepszych gatunkach.

Specjalność

papierosy nr. 1, 2, 3, 4

poleca (50)

Wł. Mroczkiewicz
POZNAŃ,
ulica Rycerska nr. 37.

SKRZYNKA ZAPYTAŃ.

Szanownych Konfratrów prosimy o wzięcie pod rozagę następującego trudnego wypadku z dziedziny wychowywania dzieci z małżeństw mieszanych i łaskawego wskazania sposobu względnie zapatrywań swych co do załatwienia tej sprawy.

Interesowany Konfrater opisuje ją w następujący sposób:

Miałem w parafii mieszane małżeństwo: mąż katolik, żona zawzięta protestantka. Wszystkie dzieci wychowywane były po katolicku. Niestety po nagłej i niespodzianej śmierci ojca zostały jesz-

cze 2 dziewczęta małoletnie, a matka poczęła je wychowywać po ewangelicku poselając na naukę religii do nauczyciela protestanta, a już nie do katolika, a o nauce przygotowawczej do SS. św. już ani nie ma co mówić.

Ponieważ osobiście u zatwardziałej protestantki nic osiągnąć nie mogłem, udałem się do sądu, i uzyskawszy wyrok pomyślny, spowodowałem, że dziewczęta chodzić muszą do szkoły na religię katolicką, lecz do mnie na naukę ich dostać nie mogę.

Udałem się nawet do komisarza stawiając wniosek o przymusowe przyprowadzenie na naukę i pieniężne ukaranie matki za każdą zmudzoną lekcję, a komisarz wniosek odpalił — twierdząc, że z wyroku opiewającego: „Dass die Kinder bis zum

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu

Dział sortymentowy

ma na składzie i poleca następujące

KAZANIA!

- Adamski, J. St. X. Kazania na niedziele całego roku kościelnego. 4 ty. opr. 20.—
— Kazania świąteczne na uroczystości Pańskie. 2 ty. 12.—
- Antoniewicz, K. X. Kazania. Tom I. Misyjne. opr. 4.50
— Tom II. O Najśw. Pannie Maryi. opr. 3.50
— Tom III. Świąteczne. opr. 4.50
— Tom IV. Przygodne. opr. 4.50
- Augustyn da Montefeltro, O. Wybór kazań wygłoszonych w rzymskim kościele S. Carlo al Corse. 1.80
- Bandurski, W. X. Ducha nie gascie. Mowy i przemowy patriotyczne. 4.—
- Biblioteka, Nowa, kaznodziejska. Miesięcznik poświęcony kaznodziejstwu polskiemu pod redakcją X. Subregensa St. Krzeszkiewicza.
Rocznik IV—VII. tom 7—14 po 5.—, w opr. po 6.25
- Bilczewski, J. Arcybiskup. Bóg — Miłość. Listy i przemówienia Eucharystyczne. 1.60
— Listy pasterskie i mowy okolicznościowe. opr. 5.—
- Birkowski, F. X. Mowy pogrzeb. i przygodne 2 ty. 5.—
- Bogacki, W. X. Homilie na niedziele całego roku. 3.—
- Borawski, Ed. X. Szkice do kazań na wszystkie niedziele i święta całego roku 2 ty. 7.60
- Chmielowski, An. X. Kazania na uroczystości św. Apostołów i Ewangelistów. 2.50
- Chotkowski, Wł. X. Kazania Eucharystyczne o Najśw. Sercu Pana Jezusa. 3.—
- Dąbrowski, T. X. Homilie na niedziele i uroczystości święta całego roku. 4.—
— Kazania na niedziele całego roku. Tom I. 3.75
— Tom II. 5.50
— Kazania przygodne. 3.20
— Kazania świąteczne. 4.—
— Szesnaście kazań o Najśw. Sakramencie. 3.—
- Förster, H. Dr. Biskup. Kazania na niedziele całego roku kościelnego 2 ty. 6.—
- Feliński, Z. Sz. X. Konferencje duchowne 2 ty. 9.20
- Fischer, J. K. Biskup. Kazania i przemowy pasterskie do ludu wiejskiego 4 ty. po 5.—
- Gawroński, K. X. Jasny i gruntowny wykład prawd wiary i moralności chrześcijańskiej. opr. 2.50
- Gryglewicz, Ed. X. Kazania o Najśw. Sakramencie. 3.—
- Gryziecki, Wł. X. Przygodne kazania, nauki i mowy do żołnierzy. 3.—
— Socyalne kazania. 5.—
- Homilie krótkie i nauki, wydane z polecenia Najprzew. Arcypasterza X. Fl. Stablewskiego. 3 ty. 9.—
- Isakowicz, M. I. Arcybiskup. Kazania i nauki na wszystkie uroczystości całego roku. 6.—
— Kazania niedzielne. 5.20

- Isakowicz, M. I. Arcybiskup. „Ojciec nasz“ na ośm nauk pasyjnych rozłożony. 4.80
- Jasiński, Wł. X. Zmacniajcie się w Panu. Przemówienia okolicznościowe. 3.75
- Jelowski, A. X. Kazania na święta patronów polskich i na rocznice narodowe. 4.60
- Jeź, M. X. Egzorty do młodzieży szkolnej. Rocznik drugi. 3.—
- Józefowicz, L. F. X. Egzorty i przemówienia przygodne do młodzieży szkolnej. 3.—
— Egzorty niedz. do kształcącej się młodzieży 2 ty. 7.20
— Egzorty rekolekcyjne i pasyjne dla kształcącej się młodzieży. 2.50
— Egzorty świąteczne do młodzieży szkolnej. 3.80
— Rocznik egzort niedzielnych do młodzieży szkół niższych. 4.20
- Kasprzyk, L. X. Nauki rekolekcyjne dla robotnic i sług. 1.—
- Kazania i szkice Księży towarzystwa Jezusowego. Tom IX i X. opr. po 5.80
- Kazania i szkice na Święta Pańskie 2 ty. 9.—
- Kazalnica Parafialna czyli zbiór nauk na wszystkie niedziele i uroczystości roku 3 ty. 12.—
- Komperda, J. X. Kazania parafialne na wszystkie święta urozyste w roku. 3.25
— Kazania przygodne, odpustowe, pogrzebowe egzorty. 5.—
- Koterbski, J. X. Homilie do dzieci szkół ludowych. 4.—
— Kazania o pięciu przykazaniach kościelnych. 1.80
— Nauki rekolekcyjne i doroczne przed przyjęciem Sakramentów św. (Do dzieci szkół ludowych.) 3.—
- Krukowski, J. X. Dwanaście kazań po cztery na największe uroczystości Pana Jezusa i jedna homilia na Poniedziałek Wielkanocny. 1.—
— Nauki katechizmowe na całość prawd wiary św. katolickiej. 5.60
- Krynicki, Wł. X. Krótkie nauki homiletyczne na niedziele i uroczystości całego roku. 4.—
- Kuligowski, Fr. X. Przemówienia pogrzebowe, ślubne i w innych okolicznościach wypowiedziane. 2.—
- Kurczewski, J. X. Kazania przygodne 2 ty. 7.50
- Lacordaire, O. Konferencje. O Kościele katolickim, o Jezusie Chrystusie i o grzechu pierworodnym. 3.75
- Langer, A. X. Kazania. opr. 4.—
- Lasocki, R. X. Zbawienny pokarm dla duszy. Na niedziele całego roku. 2.—
- Makłowicz, J. X. Przykłady ojczyste do nauki katechizmu. tom I—4. opr. po 5.—
- Najświętszy Sakrament. Kazania i szkice. opr. 4.50

14 Lebensjahre katholischen Religionsunterricht haben müssen“, nie wynika, iż chodzi o naukę kościelną, raczej z wymienionego wyraźnie 14 roku przypuszczać tylko można, że sąd miał na myśli naukę szkolną!

Tak daleko prowadziłem tę sprawę sam, a dalej poradzić sobie nie umiem, gdyż to pierwszy taki przypadek w mej praktyce.

Księża sąsiedni — jak już wspomniałem — też nie umieją mnie pouczyć owszem uważali wogóle rozpoczęcie mych kroków za zbytne twierdząc, że tych dziewcząt i tak się nie uratuje. Co do jednej, concedo, bo kończy niedługo lat 14; ale ta druga ma dopiero 10, i mojem zdaniem mam obowiązek użyć wszelkich możliwych środków“.

Zapiski bibliograficzne.

Jan Joergensen: *In excelsis* (Na wysokościach). Za zezwoleniem autora tłumaczył ks. Ignacy Geppert. Z licznymi ilustracjami i portretem autora. Poznań. Nakładem Drukarni i Księgarni św. Wojciecha. 1914. str. XIX + 218. Cena 3.50 mk., w oprawie 4.50 mk.

Z zadowoleniem witamy dzieła Joergensena w polskim tłumaczeniu. Sławny poeta-filozof duński, przeszedłszy po długim wahaniu z protestantyzmu na łono Kościoła katolickiego, uміłował — już z natury do tego usposobiony — szczególnie mistycyzm 13 wieku. Postacie jak św. Franciszek z Assyżu niezmiennie go pociągały. Skreśliwszy

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu

Dział sortymentowy

ma na składzie i poleca następujące

KAZANIA!

Nassalski, M. X. Przemówienia do dzieci przy pierwszej Komunii świętej.	—,50
Nauki katechizmowe. 7 tomów. Cena	37,50
w oprawie półskórkowej z złoceniami	50,—
Noel, M. X. Nowy wykład katechizmu z ambony. 6 tomów.	30,—
Patiss, J. X. Podręcznik do rozmyślań i kazań na niedziele całego roku. 4 ty. opr. po	3,75
Pechnik, A. Dr. X. Kazania i egzorty.	4,—
Pelczar, S. J. Dr. X. Kazania na uroczystości i święta Najśw. Panny Maryi. 2 ty.	8,—
Pichler, J. X. i Bielawski, Z. X. Katechezy katolickie dla szkół ludowych. Tom I. O wierze i nadziei. opr.	2,80
Tom II. Przygotowanie do spowiedzi i Komunii św. opr.	4,50
Tom III. Nauka obyczajów i o Sakramentach świętych. opr.	3,60
Plat, X. Kazania o Sakramentach św.	4,50
Puchalski, W. X. Czytania różańcowe dla ludu.	1,20
— Homilie na niedziele całego roku.	4,—
— Wierzę w Boga w 52 naukach katechizmowych.	5,—
Röggel, A. X. Podręcznik do ambony i konfesjonau. opr.	5,75
Rokoszyński, J. X. Kazania i mowy pogrzebowe.	1,25
Semenenko, P. X. Kazania. 2 ty.	11,—
Serce Jezusowe. Kazania i szkice. opr.	4,50
Skarga, P. X. Kazania Sejmowe.	1,50
Smogór, K. X. Kazania homiletyczne o synu marnotrawnym. opr.	2,50
Sosin, J. X. Nauki niedzielne dla dzieci.	3,—
Stablewski, Fl. X. Arcybiskup. Mowy żałobne z dodaniem kilku innych mów kościelnych i dwóch Okólników. Zebrał i wydał X. Józef Kłos. opr.	8,80
Stagraczyński, J. X. Wybór kazań niedzielnych i świątecznych. 2 ty. opr.	14,—
Stateczny, E. O. Chrystus Jezus. Kazania. opr. 123 mowy żałobne.	7,25
	3,25
Szlagowski, A. X. Mowy żałobne.	2,50
Vianney, M. J. X. Kazania niedzielne i świąteczne. 2 ty. opr.	9,60
Vrana, Wł. Dr. X. Egzorty niedzielne, świąteczne i przygodne dla młodzieży szkolnej. opr.	4,50
Walczyński, Fs. X. Kazania Eucharystyczne podczas 40. godzin nabożeństwa. 3 tomy.	7,60
— Podręcznik do kazań i nauk o matce Bożej. opr.	7,—
Warol, X. Podręcznik kaznodziejski na 40. godzinne nabożeństwo mk. 3.—. w opr.	4,—
Wątarek, J. X. Egzorty niedzielne i świąteczne dla młodzieży szkolnej.	4,—

Wróbel, J. X. Pięć kazań o gniewie i pieniactwie.	—,60
— Pięć kazań o wychowaniu dzieci.	—,60
Zacharyaszewicz, G. X. Kazania do pokuty wzbudzające. opr.	3,50
Zaluski, W. X. Memento mori czyli nauki pogrzebowe.	5,50
Zychowicz, S. X. Pamiątka pięćdziesiątletnia kapłaństwa czyli nowy zbiór przemówień.	1,25
Bamberg, H. A. Muttergottespredigten.	3,—
Egger, A. Dr., Bischof. Predigten. Bd. I. Predigten für den Weihnachtskreis. gbd.	4,60
— Bd. II. Predigten für den Osterkreis. gbd.	5,20
— Bd. III. 1/2. Predigten für den Pfingstkreis. gbd.	7,20
Kumpfmüller, J. Dr., Domprediger. Blüten und Früchte aus dem Garten des III. Ordens vom hl. Franziskus. 21 Predigten.	2,—
— Geist und Regel des III. Ordens vom hl. Franziskus für die Weltleute in 28 Predigten erklärt.	2,—
P. Matthias von Bremscheid, O. C. Kurze Festtagspredigten für das ganze kath. Kirchenjahr. (Erster Zyklus). gbd.	2,20
— Zweiter Zyklus. gbd.	2,50
— Kurze Sonntagspredigten für das ganze kath. Kirchenjahr. (Erster Zyklus). gbd.	3,50
— (Zweiter Zyklus). gbd.	4,—
Müller, J. Dr. Predigten für alle Sonn- und Festtage nebst einem Zyklus apologetischer Vorträge.	4,—
Nagel, L. und Nist, J. Das heiligste Herz Jesu, unsere Heimat. Predigten über das heiligste Herz Jesu. gbd.	2,50
— Mein Herz, gedenke, was Jesus tut. Predigten über das allerheiligste Sakrament. gbd.	2,85
— Predigten auf die Feste des Herrn. Ostern, Himmelfahrt und Pfingsten. gbd.	3,—
Nagelschmitt, H. Begräbnisreden. 2 Bde. gbd.	7,80
— Trauungsreden. gbd.	3,—
Ries, J. Dr. Die Sonntagsevangelien homiletisch erklärt, thematisch skizziert und in Homilien bearbeitet. 2 Bde. gbd.	14,80
Schleinitzer, N. und Racke, K. Muster des Predigers. Eine Auswahl von Beispielen aus dem Schatze aller Jahrhunderte. 2 Bde. gbd.	15,—
Schuen, J. Fürstenbischof. geist. Rat. Predigten-Entwürfe auf die Sonntage und auf die Feste des Herrn und Mariä. 2 Bde. gbd.	11,60
Seeböck, Ph. P. (O. F. M.). Das Evangelienbuch der hl. Kirche in Fünfminutenpredigten für alle Sonn- und Festtage des Jahres.	1,70

Omawiane poniżej książki ma na kładzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

więc żywot tegoż świętego barwnym i poetycznym swym stylem, kreśli niejako dalszy ciąg historii mistycyzmu franciszkańskiego.

Śladami św. Franciszka kroczyły całe szeregi uczni. Poeta z lubością przedstawia własną walkę z kłamstwem życia a wspinanie się do wyżyn, do prawdy. Nawet tam, gdzie opisuje życie, walki o ideały drugih — pozna się, jak sam wszystko głęboko odczuwa.

W niniejszej książce przedstawia nam autor trzy uczennice św. Franciszka. Tak jak sam autor z głębi grzechów i fałszu, w których od 18 roku życia był pogrążony, wreszcie się wyrwał i wywalczył sobie prawdziwą wolność, tak też owe

trzy niewiasty z życia świeckiego, nawet bardzo grzesznego weszły na wyżyny i szczyty, tak że potem jako gwiazdy świeciły i innym drogę wskazywały. Poetyczny umysł Joergensena umiał wybrać te osobistości, tak że chociaż one wszystkie do tegoż celu dążyły, jednak początek, drogi ich walki były całkiem odmienne.

Gdy Aniela z Foligno (um. 1309) pochodziła z zamożnych mieszczańskich sfer, Małgorzata z Kortony (um. 1297) była wieśniaczką, sierotą prawie bezdomną, która zajaśniała jako nowa Maryja Magdalena, zaś Kamila Batysta Varani (um. 1527), żyjąca dwa wieki później w czasie humanizmu jako księżniczka na Camerino, wśród bogactw

Biblioteka społeczna

do użytku

archidiecezyi gnieźnieńskiej i poznańskiej
(własność Drukarni i Księgarni św. Wojciecha).

KATALOG

wykazujący stan biblioteki po dzień 30. IV. 1912

Objętość str. XIX i 146.

Katalog ten oddajemy interesentom po 50 fen., z przesyłką 60 fen., za granicę 80 fen.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha - Poznań.

Przewielebnemu Duchowieństwu polecamy dziełko:

Przygotowanie do pierwszej spowiedzi.

Z angielskiego przełożyła A. M. S.

Z aprobatą Prześwietnego Konsystorza poznańskiego.

Osobne wydanie dla chłopców, osobne dla dziewcząt.

16°, stron 32 — sztywno broszurowane, cena 10 fen.

Dziełko to napisane przez Matkę Maryę Loyolę, Przełożoną Bar Conventu w Jorku, znaną szerszemu ogółowi z rozgłosnego dziełka „Powitanie Pana Jezusa w Komunii świętej”, cieszy się w ojczystym języku niebawiałem powodzeniem i rozchodzi się w krocach i tysiącach egzemplarzy.

C. Adamski

Poznań, Bazar, Nowa ul. 7/8. Tel. 3475.

Gniezno, ul. Fryderykowska 6. Tel. 384.

Kapelusze rzymskie

oraz wszelkie inne od 2,00 M. począwszy.

Koszule, kołnierzyki, mankiety.

Birety, piuski, obojczyki, pasy.

Rękawiczki, czapki, szelki.

Koszule i gacie latowe i zimowe.

Chustki do nosa, szkarpety.

Parasole, laski, kalosze ruskie.

Pantofle, derki, walizki i t. d.

Wysyłki odwrotną pocztą.

Wysyłki po nad 20 M. franko.

Hurtownie!

Detalicznie!

(48)

T. CIEŚLIŃSKI

Przemyśl (Galicya)

(30)

zaprzyśiężony dostawca win mszalnych
dla P. T. Duchowieństwa galicyjskiego i za granicą
(Warszawa, Częstochowa, Kielce, Poznań i t. d.)

Złoty medal na wino, atest Najdost. Arcyksięcia L. Ferdynanda.

Tysiące uznań i listów pochwalnych.

Poleca

„Płynne złoto“ słynne Tokaje z roku 1911—1811

kuracyjne i deserowe, przez lekarzy zalecane

No. 162 la Tokaj 4 putowy chlebowy K. 700,—

„ 162 Tokaj 3 putowy królewski „ 550,—

„ 151 Tokaj 2 putowy książęcy „ 330,—

„ 127 Tokaj Szamorodner „ 220,—

w beczkach po 135 litrów

loko Węgry bez beczek nieocłone.

Zamówienia proszę przestać wprost do mej firmy.

Unikając agentów i podróżujących, ofiaruję

w zamian tychże kosztów — 30% od sprzedanych win

na pomnożenie funduszu „Księżówki“ w Zakopanem.

Do każdego rachunku załączam odnośny bon.

Właściciel winnic w Toloswie obok Tokaju.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

i zbytków tęskni coraz bardziej za prawdziwym spokojem serca; znajduje go w zakonie. Głęboko wykształcona, zdolna poetka daje wyraz niepokojowi, który wygody i dostatki książęce tylko zwiększa, w pięknych poezjach:

Gdziekolwiek jestem, ściga mnie myśl krucza;
Któż na me serce ześle pokój błogi?

I tak prowadząc nas trzykrotnie z nizin życia światowego do wyżyn, poeta zamierza wlać w nas ten spokój wyższy, który osiągnąć można tylko dążąc podobnie jak i on sam do prawdy, do wysokości. Wszystkim tym, którzy wątpią i szukają czegoś wyższego, uważne przeczytanie tej księgi przyniesie ukojenie.

Tłumaczowi należy się wdzięczność, że także nieobebranym z historią franciszkańską wstępami uwagami uprzystępniał książkę szerszym kołom ludzi myślących.

Także i zewnętrzna szata książki odpowiada treści. Liczne a piękne ilustracje przyozdabiają sympatyczne dzieło. Oby zadanie swoje spełniło i wielu zaprowadziło na wysokości.

J. Joergensen. **Kłamstwo życia a prawda życia.** Za zezwoleniem autora tłumaczył Franciszek Maurycy Wolański. Z portretem autora. Poznań. Nakładem Drukarni i Księgarni św. Wojciecha. 1914. str. VIII + 63. Cena 1.00 mk.

Głośny, sławny w Danii poeta Joergensen (ur.

Pamiętnik Eucharystyczny

Sprawozdanie z obrad sekcji polskiej

XXIII-go Międzynarodowego

Kongresu Eucharystycznego w Wiedniu

od 12. do 15. września 1912 r.

Zebrał i wydał X. Józef Kłós.

Z 45 rycinami. 8° stron 334. — Cena mk. 3,60, w oprawie 4,75.

Bogaty materiał nadający się do przemów i kazań eucharystycznych nadaje wydawnictwu temu trwałą wartość praktyczną.

Wydawnictwo Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Hamburskie i Bremeńskie cygara
w wyborowych gatunkach.

PAPIEROSY

tureckie, rosyjskie, angielskie i egipskie.

Cygara i papierosy bez nikotyny Dr. Kisslinga

poleca w wielkim wyborze

J. Wlekiński, Poznań w Bazarze

(Właściciel Józef Wlekiński).

(51)

Telefon 3259.

Telefon 3259.

Co tylko ukazało się w nowym wydaniu:

X. W. Reiter

Nauka

o zabezpieczeniach robotników

Drugie wydanie zmienione według najnowszej ordynacji zabezpieczeniowej.

Cena 75 fen.

Niezbędny podręcznik dla każdego mającego styczność z ludem.

Nakład w Poznaniu.

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

1866) przechodzi na łono Kościoła katolickiego! Niepojęte to dla jego przyjaciół, znajomych. Różne zarzuty, domysły krzywdzące spotykają go ze wsząd. Nie chcą wierzyć w szczerość tej dla nich tak dziwnej, naglej zmiany.

Pod wpływem tego pisze 1895 r. niniejszą książeczkę, jest to wyrzeczenie się dawniejszego życia „w nocy i ciemności”. Różne ułudy przychodzą pocie na myśl i mamia go i wabia — ale on zdziera im maskę i wykazuje fałsz i pychę wszędzie. „A to wszystko — tak ze smutkiem wyznaje — nastąpiło dlatego, bośmy zaufali, uwierzyli kłamcy temu, który na górze pokuszenia wszystkimi chęłił się wspaniałościami świata, który nam pokazał złote,

lśniące widma światła, które nocą jest zupełną, drogi powodzenia, które są bagnem, fata morgana raju, który pustynią jest bezbrzeżną. „A myśmy nie znaleźli w sobie ani jednej, ani maleńkiej iskierki Bożej wiary, Bożej miłości”.

Pięciu wydań doczekała się ta książeczka w jednym półroczu w Danii. Już to samo ją poleca. Pisana pięknie poetycznie, stylem nowoczesnym, aforystycznym.

Tłumaczenie piękne, wstęp podaje kilka uwag o życiu poety, o jego nawróceniu.

Z pewnością i u nas książeczka dozna godnego jej treści przyjęcia. Dla jednych będzie wskazówką

Drugiego wydania w przeciągu 14 miesięcy doczekała się w języku polskim znakomita praca X. Pichenota.

Co tylko opuściło prasę w drugim wydaniu

Ewangelia Eucharystyi

czyli

Życie ukryte Pana naszego Jezusa Chrystusa w Najświętszym Sakramencie Ołtarza.

NAUKI

wygłoszone w kościele katedralnym w Sens

przez

Ks. Pichenot

Arcybiskupa Chambéry.

8° str. 484. Cena mrk. 3,40 — w oprawie mrk. 4,40.

...Wszechstronnem prawie przeprowadzeniem założenia, sumiennem opracowaniem szczegółów i najdrobniejszych nieraz rysów, wzniosłością myśli owianych gorliwością najszczytniejszą zaliczyć należy do dzieł, które dla ascetycznej swej treści będą nabytkiem pożądanym przez dusze pobożne, dla homiletycznej swej wartości niemałe mogą oddać usługi w działalności pasterskiej kapłanów.

Ks. Wł. Hozakowski, cenzor djecezalny.

Wydawnictwo Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

REWERENDY

plaszczce i futra oraz wszelką inną garderobę znaną z dobrego kroju

poleca

(47)

Przewielebnemu Duchowieństwu

W. Frąckowiak, Poznań,

Plac Wilhelmowski 18.

Dom Przemysłowy.

Zielone kapy i ornaty

i wszelkie inne przybory kościelne

Ornaty, kapy, baldachimy, chorągwie itd.

gotowe i na zamówienie
po cenach przystępnych

(42)

Jadwiga Gramlewiczówna

Poznań, Aleje (Wilhelmstr.) 15

Zakład aparatów kościelnych

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

jak uwolnić się z sidła kłamstwa, drugim uczyni prawdę jeszcze bardziej drogą.

J. Joergensen. **Z drogi.** Za zezwoleniem autora tłumaczył Franciszek Maurycy Wolański. Z licznymi ilustracjami i portretem autora. Poznań. Nakładem Drukarni i Księgarni św. Wojciecha. 1914. str. 207. Cena 3.50 mk.

Joergensen w tłumaczeniu polskiem! Poeta i filozof tej miary na to zasługuje, aby wszyscy go znali i czytali. W innych społeczeństwach już wszystkie dzieła jego tłumaczono. Może i to Księgarnia nakładową zachęci, aby i inne wspaniałe dzieła Duńczyka uprzystępnic narodowi naszemu.

Poeta jeszcze nie zdołał wyrwać się — jak

to chętnie przyznaje — z kłamstwa życia. Opisuje swą podróż przez miasta południowych Niemiec do Włoch, do równiny umbryjskiej. Zwiedzając starożytne miasta, z pomnikami średniowiecza, z kościołami gotyckimi i rzeźbami, zawsze jakby niewytłumaczonym party instynktem przystawa przy tych monumentach wyrosłych pod wpływem głębokiej wiary średniowiecznej i puszcza wodze swym myślom i dumaniom. Wielkie wrażenie sprawia na nim pobyt w Beuronie, gdzie — poraz pierwszy — zamieszkał w klasztorze benedyktyńskim. Ale i w tem artystycznym środowisku nie bawi długo. Nie ma odwagi dłużej tu pozostać, sam nie wie dla czego.

J. Pendowski,

Poznań, ul. Wrocławska 36
(wchód z ul. Gołębiej 4).

Telefon 5093. (40)

Jedyna polska fabryka artystycznych
wyrobów kościelnych oraz
oznak i medali dla Towarzystw
w całych Niemczech.
Warsztaty reparacyjne.

Mieczysław Schulz

— Dentysta —

Poznań, Nowa ulica nr. 2.

TELEFON 3746.

Przyjmuje od 9—1 i 3—6.

W niedziele od 9—1. (43)

Nadzwyczaj zniżona cena!

Dopóki zapas starczy!

X. Kanonik Dr. J. Korytkowski.

Arcybiskupi Gnieźnieńscy, Prymasowie i Metropolici Polscy
od r. 1000 do r. 1821

czyli do połączenia Arcybiskupstwa Gnieźnieńskiego z biskupstwem Poznańskim.

5 tomów in 4° stron 3376 **zamiast 80,— mk. za 15,— mk.,** w opr. polsk., z złoc. 25,—.

Ostatnia to praca, która wyszła z pod pióra niezmordowanego pracownika na niwie dziejów prastarej Metropolii gnieźnieńskiej, której historię z pod pyłu niepamięci na jaw wydobył i rzec można wskrzesił, poświęciwszy jej prawie bez przerwy lat 15 pracowitego żywota.

W literaturze naszej pozostanie praca ta ś. p. X. Korytkowskiego **dziełem pomnikowym**, z którego już niejedni historycy czerpali i czerpać będą źródłowy materiał dotyczący dziejów naszych.

Wie bowiem z nas każdy, jak ściśłą tworzyły całość od początku samego dzieje Kościoła naszego z dziejami kraju całego; arcybiskupi zaś gnieźnieńscy jako legaci i prymasowie, mianowicie w czasie bezkrólewia, i radą i czynem służyli ojczyźnie.

Z dzieła tego dowie się czytelnik m. i. jak się przedstawiała organizacja Kościoła w dawnej Rzeczypospolitej, i jaką rolę odgrywał w niej prymas gnieźnieński.

Na przesyłkę w kraju powyższego dzieła należy dołączyć 50 fen., wzgl. 1,— mk., zależnie od odległości.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Przez Szwajcaryę daży do Włoch, do słynnego świętym Franciszkiem Assisi. Tutaj spotyka się z swym przyjacielem, malarzem. Żyją wspomnieniami o św. Franciszku i sztuką i rozmyślaniami. Ale jeszcze nie wierzył; nie dziw, boć przecież od 18 roku życia był wolnomyślicielem, ateuszem. Na dłuższy czas osiadał w małej wiosce razem z przyjacielem. Tutaj mógł dumać i poznawać i badać siebie. Podobnie jak św. Franciszek żył i on się z otoczeniem, z przyrodą — stąd pochodziły jego myśli i dumania.

Wreszcie pewien rezultat jego rozmyślań: „Po raz pierwszy pojął — pisze o sobie — że niewiara jego to nie owoc rozumu, ale zachwaszczony plon uczucia i woli...“ I już, już myślał, że nadeszła chwila, w której cały tak go przygniatający ciężar duszy zrzuci z siebie.

Ale jeszcze nie ma odwagi. Znowu go coś zraziło!

Nie mając spokoju gorączkowo gotuje się do wyjazdu. Spotyka się w domu z dawnymi przyjaciółmi, ale nie odczuwa zadowolenia w ich swawolnych rozmowach, rażą go, ucieka od nich, tęskni za tem, co już tak blisko mu było w pięknej Umbryi i pisze w końcu tęskny, szczery list do przyjaciela.

Piękne są te wyznania z drogi, bez współczucia dla tej tęskniacej, walczącej z sobą duszy, czytać ich nie można. Wszystkim myślącym to dzieło wielkiego poety usilnie zalecamy. Tłumaczenie piękne.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu. Dział sortymentowy

ma na składzie lub dostarcza w najkrótszym czasie:

Na miesiąc Maj!

Adamski, J. St. X. (T. J.). Hołd Niepokalanej Dziewicy Bogarodzicy. (Kazań 31 oraz nauki majowe)	6.—
Albin, A. X. Czytanki na zmianach Tajemnic różańcowych, także na miesiąc Maj lub Październik służyć mogące. Serya I.	1.—
— Serya II.	2.—
Antoniewicz, K. X. (T. J.). Kazania o Matce B.	2.50
— Nabożeństwo majowe.	—80
Becks, P. X. (T. J.). Miesiąc Maj poświęcony Najśw. Pannie Maryi.	—60
Bw. X. Czytania majowe.	—60
Czosnowska, M. Czytania i nabożeństwo na miesiąc Maj.	—50
Dąbrowski, T. X. 64 nauk majowych o Litanii Loretańskiej.	6.—
Galant, Dr. W. X. Marya Królowa miesiąca maja. 31 rozmyślań o życiu Najśw. Matki Bożej.	—40
Gennari, K. Kardynał. Niepokalane Poczęcie Najśw. Maryi Panny i Jej życie. Rozmyślania na miesiąc Maryi.	—75
Golian, Z. X. Miesiąc Maryi.	1.60
Hartingh, Z. Wiązanka majowa na cześć Matki B.	2.—
Hołowiński, Ign. X. Miesiąc Maj poświęcony Najśw. Maryi Pannie.	—60
Monorat, Br. Kapucyn. Polski miesiąc Maryi.	—90
Jaworski, J. X. 33 krótkich nauk na miesiąc Maj.	1.40
— O Matce Boskiej z Lourdes. Historia Objawień i pierwszych cudownych Uzdrowień opowiedziana popularnie z dodaniem stosownych nauk w 32 ustępach.	1.40
Jełowicki, A. X. Miesiąc Maryi czyli rozmyślania na każdy dzień miesiąca.	1.50
Kloczkowski, J. X. Nowy miesiąc Maryi. Nabożeństwo do Najśw. Maryi Panny.	—65
Knendich, R. X. Czytania majowe na tle godziniek o Niepokalanem Poczęciu Najśw. Maryi P.	2.60
Krukowski, J. X. Nowe nauki majowe.	1.20
— Salve Regina w 32 rozmyślaniach majowych.	1.20
Kurczewski, J. X. „Ja Matka Pięknej Miłości“. Nabożeństwo majowe ku pożytkowi rodzin chrześcijańskich.	—75
— Rozmyślania o Tajemnicach Różańca św. na każdy dzień Października.	—75
Łaciak, B. X. Nauki majowe ku czci Najśw. M. P. 2.—	

Łaciak, B. X. Zdrowaś Marya czyli nauki ku czci Najśw. Maryi Panny, do użytku w czasie nabożeństw majowych lub październikowych.	4.—
Leonard, Św. Kwiaty, ofiarowane w miesiącu maju Maryi Najświętszej.	—50
Margoński, A. X. Maryo! Bądź uwielbiona w św. miesiącu Maju czyli nabożeństwo majowe.	—75
Marekowski, Tad. X. Królowej Anielskiej śpiewajmy	1.—
Mrowiński, W. X. S. J. Miesiąc Maj poświęcony czci Najśw. Maryi Panny. Z przykładami.	—80
Nabożeństwo majowe i różańcowe z dodatkiem pieśni o Najśw. Pannie Maryi.	—10
Nassalski, M. X. Upomnienie duchowne w rozważaniu prawd wiary św. ku czci Matki Bożej.	1.75
O Różańcu na podstawie listów okólnych Ojca św. Leona XIII. Czytania na Maj i Październik.	1.—
Plater-Zyberkówna, C. Nowy Maj. Praktyczny podręcznik nabożeństwa do Najśw. Maryi Panny.	1.50
Prokop, O. Kapucyn. Majowe wielbienia Maryi w litanjach loretańskich na każdy dzień tego miesiąca rozłożone.	2.50
— Miesiąc Maryi czyli miesiąc Maj.	—50
— Nowy miesiąc Maj rozważaniem prawd wiary u stóp Maryi uświęcony.	1.—
Rafał, O. Kapucyn. Kochajmy Maryę! Kwiateczki ku czci Maryi zebrane.	1.25
Schmitt, J. P. X. Wieńce ofiarowane Najśw. P. Maryi.	1.—
W oprowie	1.50
Smolikowski, P. X. (C. R.) Miesiąc Maryi.	2.50
Walczyński, Fr. X. Podręcznik do nauk i kazań o Matce Boskiej.	6.—
Watorek, J. X. Nauki majowe.	3.60
Wróblewski, A. X. Zdrowaś Maryo, Boga Rodzico czyli 32 czytania świąteczne, majowe i różańcowe.	1.50
X. A. K. Życie Najśw. Panny w czytaniach majowych.	1.15
X. A. P. Majowe nabożeństwo. Nauki i przykłady na wszystkie dni miesiąca Maja.	—75
Zalewski, St. X. (T. J.) Majowe nabożeństwo czyli zbiór krótkich rozmyślań na każdy dzień miesiąca objaśniających „Salve Regina“ — „Witaj Królowo“	—80